

ORU 1.2.1–00495/2019

**Riktlinjer för anställning som professor inom
Fakulteten för medicin och hälsa vid Örebro universitet**
– behörighet, bedömningsgrunder och sakkunnigbedömning

Inledning

Dessa riktlinjer utgör ett komplement till [Örebro universitets anställningsordning för akademiska anställningar](#)¹ och ska alltid användas tillsammans med denna. För att underlätta läsning av anställningsordningen görs här en hänvisning till för detta dokument relevanta stycken:

- Generella behörighets- och bedömningsgrunder för läraranställningar
- Förenade anställningar
- Lärarkategorier – arbetsuppgifter, behörigheter och bedömningsgrunder
 - Professor
 - Seniorprofessor
 - Adjungerad professor
 - Gästprofessor
- Sakkunnigbedömning
- Utgångspunkter vid rekrytering

Behörighet och bedömningsgrunder – professor

Vid anställning som professor vid Örebro universitet tillämpas de behörighetskrav och bedömningsgrunder som framgår av högskoleförordningen² samt Örebro universitets anställningsordning utifrån befintliga anställningskategorier³. Behörig att anställas som professor är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet⁴. Varje högskola bestämmer därtill vilka ytterligare bedömningsgrunder som ska tillämpas⁵.

Bedömningsgrunderna samt dess inbördes viktning beslutas vid Örebro universitet av respektive fakultetsnämnd⁶. Sökande till en anställning som professor inom vetenskapsområdet bedöms utifrån bedömningsgrunderna:

- Vetenskaplig skicklighet
- Pedagogisk skicklighet
- Samverkansskicklighet
- Ledningsskicklighet
- Klinisk skicklighet (i förekommande fall)

Varje bedömningsgrund preciseras i ett antal bedömningskriterier (bilaga 1) och utgör fakultetsnämndens kompletteringar till universitets anställningsordning i syfte att anpassa bedömningen till förhållanden inom det aktuella vetenskapsområdet.

Vetenskaplig skicklighet – professor

Den sökandes vetenskapliga skicklighet bedöms utifrån nationell och internationell ställning och erkännande i forskarsamhället. Vetenskaplig skicklighet visas genom självständiga forskningsinsatser som i betydande grad överstiger vad som krävs för docentkompetens.

¹ Anställningsordning för akademiska anställningar vid Örebro universitet (ORU 05102/2016)

² 4 kap. 3 § första stycket högskoleförordningen (1993:100)

³ Anställningsordning för akademiska anställningar vid Örebro universitet (ORU 05102/2016)

⁴ 4 kap. 3 § första stycket högskoleförordningen (1993:100)

⁵ SFS 2010:1064

⁶ Anställningsordning för akademiska anställningar vid Örebro universitet (ORU 05102/2016)

Erkännande styrks vidare av förmågan att leda och utveckla forskningen samt genom huvudhandledarskap för minst två doktorander fram till disputation, eller av motsvarande kompetens. Vetenskaplig skicklighet innefattar också huvudmannaskap för forskningsanslag erhållna i konkurrens samt innehavande av akademiska förtroendeuppdrag.

Pedagogisk skicklighet – professor

Ett generellt behörighetskrav för tillsvidareanställning som lärare vid Örebro universitet är genomgången högskolepedagogisk utbildning motsvarande tio veckor. Kompetens som motsvarar högskolepedagogisk utbildning kan prövas och bedömas vara behörighetsgrundande och görs av Örebro universitet. En lärare som vid anställningstillfället saknar högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kompetens ska senast inom två år efter att anställningen tillträtts ha genomgått utbildningen. För anställning som professor gäller även att den sökande har genomgått forskarhandledarutbildning. Örebro universitet sammanfattar pedagogisk skicklighet för professorer i kategorierna undervisningsskicklighet, professionell utveckling, pedagogiskt ledarskap och akademiskt lärarskap enligt nedan.

Undervisningsskicklighet – Betydande och dokumenterad erfarenhet av olika arbets- och undervisningsformer på grundnivå, avancerad nivå och/eller forskarutbildningsnivå, som utvecklar studenters kunskaper, färdigheter och förmågor. Dokumenterad erfarenhet av individuell handledning på olika nivåer, utöver doktorandhandledning. Förmåga att stödja studenters lärande genom konstruktiv och kontinuerlig återkoppling. Förmåga att utveckla, planera, genomföra och utvärdera undervisnings- och examinationsformer.

Professionell utveckling – Aktivt deltagande i utbildningsdagar för lärare och universitetspedagogiska kurser och konferenser. Förmåga att reflektera över sitt pedagogiska förhållningssätt.

Pedagogiskt ledarskap – Dokumenterad erfarenhet av pedagogiska ledningsuppdrag på grundnivå, avancerad nivå och forskarutbildningsnivå som aktivt bidragit till lärarkollegiets stärkta förmåga att främja studenters lärande. Bidragit till utveckling av pedagogisk verksamhet i samverkan med kollegor och studenter.

Akademiskt lärarskap – Förmåga till forskningsanknytning i undervisningen och bidragande till ett vetenskapligt förhållningssätt i undervisningen. Utveckling av undervisningsmaterial, läromedel eller styrdokument för undervisningen.

Den sökandes pedagogiska meriter ska dokumenteras enligt Örebro universitets [mall för pedagogisk portfölj](#) och tydligt relatera till Örebro universitetet [pedagogiska grundsyn](#).

Samverkansskicklighet – professor

Samverkansuppgiften består av tre delar; att informera, att samverka med det omgivande samhället och att verka för nyttiggörande av universitetets forskning. Förmågan att interagera med övriga delar av samhället är en viktig del i universitetslärarens roll och kräver god insikt i olika samhällsliga processer och den påverkan som universitetets verksamhet har i dessa.

Ledningsskicklighet – professor

När ledningsförmåga och administrativ skicklighet ska bedömas bör särskilt meriter från ledarskap inom utbildning och forskning beaktas, såsom visad förmåga att leda verksamhet och personal, förmåga att organisera och leda forskningsprojekt, forskargrupper och/eller utbildningsprogram. Erfarenhet av sektorsövergripande arbete såsom jämlikhet, etik etc. innefattas också. Beroende på anställningens inriktning och uppdrag kan meriter från verksamhet utanför högskolan beaktas.

Klinisk skicklighet (vid förenad anställning) – professor

För bedömning av klinisk skicklighet ska formella meriter som erhållen specialistkompetens samt eventuell subspecialisering bedömas. Den kliniska skickligheten värderas därutöver genom beskrivning av kliniskt arbete, förekomst av eget ansvarsområde, utvecklingsarbete inom den egna verksamheten samt eventuella ledningsuppdrag på olika nivåer inom hälso- och sjukvården. Vidare bedöms erfarenheten av klinisk handledning på olika nivåer. Även erfarenhet av utvecklings- eller kvalitetsarbete på lokal, regional eller nationell nivå, samt uppdrag inom professionella organisationer som expert för myndigheter eller andra organisationer nationellt och internationellt bedöms.

Sakkunnigbedömning

Uppdraget som sakkunnig

Sakkunnigutlåtandet utgör en del av urvalsprocessen och ska hjälpa Örebro universitet att fatta rätt beslut i anställningsärendet. För att bedöma sökandes kompetens och skicklighet använder sig Örebro universitet av minst två sakkunniga vid tillsättning av professorsanställningar. Sakkunnigas uppgift är att bereda anställningsärendet åt lärarförslagskommitteen och genom sin bedömning förse Örebro universitet med ett fullgott underlag för beslut om tillsättning/befordran.

Bedömning

För anställning ska den sökande väljas, som efter en helhetsbedömning av kompetens, skicklighet och lämplighet har de bästa förutsättningarna att genomföra och utveckla de arbetsuppgifter som framgår av anställningsprofilen. Som ett kompletterande urvalsinstrument använder Örebro universitet provföreläsning/seminarium och referenstagning. Universitet har i uppgift att bedöma den sökandes *förmåga att samarbeta*, den sökandes *personliga egenskaper* som krävs för att fullgöra de aktuella arbetsuppgifterna samt den sökandes *förmåga att bidra till utveckling* av verksamheten. I uppdraget som sakkunnig ska lika stor omsorg ägnas prövning av den pedagogiska skickligheten som den vetenskapliga. En bedömning av varje sökandes pedagogiska och vetenskapliga skicklighet ska baseras på allt befintligt material i ärendet och beakta samtliga bedömningsgrunder, kopplat till den aktuella anställningen och de arbetsuppgifter som ingår.

För behörighet krävs inte att samtliga bedömningskriterier inom respektive område är uppfyllda. Brister i ett avseende kan uppvägas av förtjänster i ett annat, så att den sökande vid

en sammanvägd bedömning anses vara behörig. Brister i vetenskaplig skicklighet kan dock inte uppvägas av förtjänster avseende pedagogisk skicklighet, och vice versa.

Sakkunnigutlåtandets utformning

Sakkunnigutlåtandet ska innehålla en redogörelse för bedömningar av vetenskaplig skicklighet, pedagogisk skicklighet, samt övriga generella och i förekommande fall specifika bedömningskriterier. Vid avgörande om huruvida en sökande har den vetenskapliga och pedagogiska skicklighet som krävs för behörighet görs en samlad bedömning av kriterierna.

Utöver redogörelse för och bedömning av de sökandes meriter, ska en jämförelse mellan de sökande göras. Jämförelsen ska utmytna i en placering av de mest meriterade sökandena i en så kallad ”tätgrupp” utan inbördes rangordning, som i yttrandet ska motiveras utifrån:

- Vetenskaplig skicklighet
- Pedagogisk skicklighet
- Samverkansskicklighet
- Ledningsskicklighet
- Klinisk skicklighet (i förekommande fall)

Tätgruppen kan bestå av 3-5 sökande beroende på totalt antal sökande. Vid sakkunnigbedömning i ärenden om befordran ska sakkunnig yttra sig gällande pedagogisk skicklighet, vetenskaplig skicklighet samt övriga bedömningsgrunder. Observera att bedömningen ska göras individuellt av varje sakkunnig. Detta är av särskild vikt då bedömningen ska utmytna i en föreslagen tätgrupp snarare än en strikt rangordning av sökande.

Sammanfattning

Nedan sammanfattas vad som ska redovisas i sakkunnigutlåtandet:

- **Anställningens ärendenummer**
- **Namn och födelseår** på den sökande
- Den sökandes **examina**
- Att behörighetskraven enligt anställningsprofilen uppfylls av den sökande
- **Övriga meriter enligt anställningsprofil** och annons som den sökande uppfyller
- **Bedömning av nuvarande anställning/tidigare anställningar** och dess relevans till den sökta anställningen
- **Bedömning av vetenskaplig skicklighet**
 - Bedömning av den sökandes vetenskapliga meriter, kvalitativt och kvantitativt, i förhållande till den sökta anställningen
 - Bedömning av den sökandes vetenskapliga skicklighet utifrån genomförda forskningsprojekt och dess vetenskapliga och samhällliga värde samt den sökandes roll
- **Bedömning av pedagogisk skicklighet**
 - Genomgången behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning
 - Genomgången forskarhandledarutbildning
 - Bedömning av den sökandes pedagogiska meriter och skicklighet, med utgångspunkt i dennes redogörelse i enlighet med den pedagogiska meritportföljen
- **Bedömning av samverkansskicklighet**

-
- Bedömning av den sökandes erfarenhet av samverkan med omgivande samhället
 - **Bedömning av ledningsskicklighet**
 - Bedömning av den sökandes ledarskap inom utbildning och forskning
 - **Bedömning av klinisk skicklighet (i förekommande fall)**
 - Bedömning av formella meriter
 - Genomgång av beskrivning avseende kliniskt arbete, ansvarsområden samt eventuella ledningsuppdrag
 - Bedömning av klinisk handledning, utvecklings- eller kvalitetsarbete samt eventuella expertuppdrag
 - **En slutsats och en samlad bedömning** om den sökande bedöms ha den kompetens och skicklighet som krävs utifrån den utlysta anställningen och dess inriktning samt om den sökande kan förväntas utföra de arbetsuppgifter som anställningen innehåller
 - **En bedömning av vilka av de behöriga kandidaterna som bildar en tätgrupp** och som bedöms vara mest lämpliga och kompetenta för den aktuella anställningen, utan inbördes rangordning
 - **Ifylld checklista** (bilaga 1)

Kompletteringar av utlåtandet kan komma att efterfrågas. Ditt utlåtande med namnunderskrift skickas, tillsammans med arvodesblankett till:

Personalavdelningen
Örebro universitet
701 82 Örebro

I och med att ett sakkunnigutlåtande inkommer till universitetet får detta omedelbart formen av offentlig handling.

Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft den 1 april 2019.

Checklista för sakkunnigbedömning, professor – bedömningsgrunder och bedömningskriterier

Vetenskaplig skicklighet				
Bedömningskriterier	Ja	Tveksamt	Nej	Underlag saknas för bedömning
Sökande är en nationellt etablerad forskare				
Sökande är en internationellt erkänd forskare				
Sökande kan uppvisa egen aktiv och nu pågående forskning				
Sökande kan uppvisa vetenskapliga publikationer av betydande omfattning och hög kvalitet (överstiger vad som krävs för docentur)				
Sökande bedöms ha god förmåga att utveckla och leda forskning t.ex. av egen forskargrupp				
Sökande har erfarenhet av akademiska/vetenskapliga förtroendeuppdrag som att vara sakkunnig, opponent, ledamot av vetenskapligt råd etc.				
Sökande uppvisar aktuell doktorandhandledning				
Sökande har varit huvudhandledare för två doktorander fram till disputation, eller har motsvarande kompetens (t.ex. internationell kompetens som handledare inom forskarutbildning)				
Sökande uppvisar dokumenterad forskarutbildningsverksamhet utöver doktorandhandledning				
Sökande är/har varit huvudman för aktuella forskningsanslag erhållna i nationell eller internationell konkurrens				

Pedagogisk skicklighet				
Bedömningskriterier	Ja	Tveksamt	Nej	Underlag saknas för bedömning
Sökande har genomgått minst 10 veckors högskolepedagogisk utbildning ¹				
Sökande har genomgått forskarhandledarutbildning				
Sökande uppvisar dokumenterad erfarenhet av olika arbets- och undervisningsformer på grund-/avancerad utbildningsnivå och/eller forskarutbildningsnivå				
Sökande uppvisar dokumenterad erfarenhet av individuell handledning, på olika nivåer, utöver doktorandhandledning (t.ex. examensarbeten eller klinisk handledning)				
Sökande uppvisar dokumenterat ledningsansvar för utbildningsprogram/del av utbildningsprogram (t.ex. genom uppdrag som studierektor)				
Sökande uppvisar dokumenterat självständigt ansvar för planering, genomförande och utvärdering av egna kurser samt för examination eller motsvarande				
Sökande anses vara en god pedagog (t.ex. via kursvärderingar, pedagogiska utmärkelser etc.)				
Sökande uppvisar förmåga att forskningsanknyta undervisningen				
Sökande har genomfört en betydande del av det pedagogiska arbetet under de senaste 5-10 åren				
¹ Vid behov görs en motsvarandebedömning av Örebro universitet. Vid avsaknad av utbildning vid anställningstillfället kan läraren ges denna inom två år efter att anställningen tillträtts.				

Checklista för sakkunnigbedömning, professor – bedömningsgrunder och bedömningskriterier

Samverkansskicklighet				
Bedömningskriterier	Ja	Tveksamt	Nej	Underlag saknas för bedömning
Sökande uppvisar nationella/internationella omvärldskontakter av för området relevant art (t.ex. nätverk)				
Sökande har erfarenhet av samverkan med externa aktörer (t.ex. tvärvetenskapliga samarbeten)				
Sökande uppvisar produktion av populärvetenskapliga arbeten som riktar sig till aktörer utanför akademien (t.ex. informations- och utbildningsmaterial)				

Ledningsskicklighet				
Bedömningskriterier	Ja	Tveksamt	Nej	Underlag saknas för bedömning
Sökande har formell ledarskapsutbildning				
Sökande har erfarenhet av akademiskt ledarskap (av enhet/institution/universitet eller motsvarande)				
Sökande har erfarenhet av ledarskap i vetenskapliga nätverk och föreningar				
Sökande har deltagit i utvecklingsarbete inom akademien				
Sökande har haft uppdrag som ledamot i nämnder, kommittéer, arbetsgrupper eller uppdrag inom andra områden av relevans				
Sökande har erfarenhet av arbete/uppdrag inom arbetsmiljö, etik, jämlikhet, jämställdhet, miljö, mångfald, och/eller tillgänglighet etc. (t.ex. inom projekt och utredning)				

Klinisk skicklighet (i förekommande fall)				
Bedömningskriterier	Ja	Tveksamt	Nej	Underlag saknas för bedömning
Sökande innehar specialistkompetens				
Sökande uppvisar klinisk skicklighet genom eget ansvarsområde eller eget utvecklingsarbete inom hälso- och sjukvården				
Sökande uppvisar skicklighet genom klinisk utbildning/handledning				
Sökande har erfarenhet av lednings- eller utredningsuppdrag inom sjukvårdsorganisation				
Sökande har erfarenhet av utveckling- eller kvalitetsarbete på regional och nationell nivå				
Sökande har arbetat nationellt och/eller internationellt inom ämnes- och specialitetsföreningar				
Sökande har haft nationella och/eller internationella uppdrag, för myndigheter eller andra organisationer				

– Ifylld checklista bifogas tillsammans med sakkunnigutlåtandet –